

Friderik Širca
Risto Savin

PREDMETNA ZAPUŠČINA

Friderik Širca
Risto Savin

P R E D M E T N A   Z A P U Š Č I N A

Izdajatelj:

ZKŠT ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT IN TURIZEM ŽALEC

Zanj:

DIREKTOR MATJAŽ JUTERŠEK

Avtorica besedila:

MAG. ROLANDA FUGGER GERMADNIK, POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

Strokovni sodelavci:

TATJANA BADOVINAC, JOŽE RATAJ, ALEŠ STOPAR, POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

Lektorica:

LIDIJA KOCELI

Fotografije:

GAŠPER DOMJAN

Oblikovanje:

TRIARTES

Tisk: GRAFEX

Naklada: 200 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
929Savin R.

FRIDERIK Širca - Risto Savin : predmetna zapuščina / [avtorica besedila Rolanda Fugger Germadnik ; fotografije Gašper Domjan]. - Žalec : ZKŠT Zavod za kulturo, šport in turizem, 2011

ISBN 978-961-91892-7-6
1. Savin, Risto, 1859-1948
259404544

KAZALO

- 5 OD DRUŽINSKE ZAPUŠČINE DO KULTURNE DEDIŠČINE
- 17 FOTOUTRINKI IZ ZAPUŠČINE
- 35 POPIS ZAPUŠČINE FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA
V SAVINOVHI HIŠI V ŽALCU
- 35 SPOMINSKA SOBA FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA
- 40 POPIS ZAPUŠČINE FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA
V OSTALIH RAZSTAVNIH PROSTORIH IN DEPOJU

OD DRUŽINSKE ZAPUŠČINE DO KULTURNE DEDIŠČINE

V muzejski stroki velja pravilo, da mora vsako razstavo spremljati tudi katalog, ki vsebuje vsaj popis razstavljenih predmetov. Spominska soba Rista Savina v Žalcu stoji v prenovljeni podobi že od leta 1992. S tokratno publikacijo v založbi Zavoda za kulturo, šport in turizem Žalec poravnava svoj strokovni dolg. Popisu razstavljenega gradiva se pridružuje seznam celotne, do leta 2011 inventarizirane Savinove predmetne zapuščine.

Uvodno besedilo v grobih okvirih pojasnjuje nastanek popisane dediščine.

V starem jedru Žalca stoji imenitna enonadstropna zgradba, ki jo danes poznamo pod imenom Savinova hiša. Na njenem portalu je vklesana častitljiva letnica 1669. Leta 1972 so stavbo obnovili in sodi po mnenju stroke med arhitekturne spomenike prve kategorije, saj s svojo skoraj intaktno fasado predstavlja reprezentativen primer trške arhitekture (Stopar, 1974, str. 301). V drugem desetletju 19. stoletja sta se v hišo vselila zakonca Jurij in Marija Širca, potem ko sta jo odkupila od znanega celjskega trgovca Rakuscha. Tudi Jurij Širca je bil trgovec in trgovina je družini pomenila osnovno dejavnost za preživljanje. Sele vnuk Friderik Širca (11. 7. 1859 - 15. 12. 1948) je presegel družinsko tradicijo. Postal je poklicni vojak (topniški častnik), dosegel visok vojaški naziv in se uveljavil tudi kot glasbenik. Uporabljal je psevdonim Risto Savin in rojstna hiša je ime - Savinova hiša - prejela po njem.

O Ristu Savinu kot glasbeniku so pisali že v času njegovega življenja, leto dni po njegovi smrti pa je izšlo izčrpno delo z naslovom *Risto Savin: osebnost in delo* izpod peresa muzikologa dr. Dragotina Cvetka. Takrat je še živela Savinova žena Olga Širca, s katero se je lahko avtor posvetoval, obenem pa mu je bil na razpolago Savinov osebni arhiv. Delo še danes predstavlja temeljno študijo o Savinu, saj se avtor ni omejil samo na nizanje podatkov, ampak je orisal tudi politične, kulturne in splošne družbene razmere, v katerih je Savin ustvarjal. Kot izvrsten po-

BARBARA IN ERNEST ŠIRCA Z OTROKI:
MARIJO, HELENO, JOSIPOM, ERNESTOM IN FRIDERIKOM
sredi šestdesetih let 19. stoletja.

- RS-105. Lastnoročno pisani spomini Rista Savina na prehojeno glasbeno pot, *2 lista, papir, 34 × 31 cm.*
- RS-106. Notni zapis Rista Savina (Abendfriede, Ludwig Eichardt), *notni papir, 33 × 25 cm.*
- RS-107. Vizitke Friderika Širce - Rista Savina
 vizitka: *Generalmajor Friedrich Edl. von Schirza Sachsenfeld, 6 × 9,6 cm;*
 vizitka: *Oberstleutnant Friedrich Schirza, Kommandant des k. und k. Feldkanoneregiments № 10, Budapest, Ujpesti rakpart 6/a.*
 Revers, *Herzlichste Gratulation! 2/4.1913, (izpisano), 7,2 × 11,6 cm;*
 vizitka: *RISTO SAVIN (FRIDERIK PL. ŠIRCA), ŽALEC, 5,7 × 9,4 cm;*
 vizitka: *Friedrich Schirza, k. k. Artillerie - Lieutenant.*
- RS-108. Dokument z dne 17. 4. 1946, *Vlada Ljudske Republike Slovenije, Ministrstvo za prosveto, Šef odseka za glasbo, Pavel Šivic, žigosan, lastnoročno podpisano.*

Popis zapuščine Friderika Širce - Rista Savina v ostalih razstavnih prostorih in depoju

- RS-109. Kredenca, *les, marmor, ogledalo, steklo, fasetirano, ok. 1910, 145 × 196 × 64,8 cm.*
- RS-110. Trosed, *sredina 19. stol., les, nova prevleka, 102 × 183 × 83 cm.*
- RS-111. Predalnik s poklopno pisalno ploščo, *ok. 1830, les, furnir, originalno okovje, 110 × 128,5 × 63 cm.*
- RS-112. Predalnik, *ok. 1820, les, furnir, originalno okovje, 92 × 125 × 61,5 cm.*
- RS-113. Predalnik s poklopno pisalno ploščo, *ok. 1820, les, furnir, originalno okovje, 126 × 107 × 62 cm.*
- RS-114. Naslanjač, *ok. 1900, les, krivljen, mreža na sedežnem delu, 82 × 62 × 54 cm.*
- RS-115. Kredenca, *ok. 1900, les, marmorna plošča, fasetirano steklo, ogledalo, 182 × 101 × 52,5 cm.*
- RS-116. Etažera, *ok. 1900, stružen les, 95 × 55 × 27,5 cm.*
- RS-117. Stojalo za rože, *ok. 1900, les, 123,6 × 37 × 26,7 cm.*
- RS-118. Ogledalo, *ok. 1920, fasetirano, 102 × 66 cm.*
- RS-119. Palica, *sprehajalna, les, gumijast zaključek, d 91 cm.*
- RS-120. Stojalo za note z nastavki za sveče, *konec 19. stoletja, stružen les, 147 × 76 × 32,5 cm.*
- RS-121. Sobni bide, *ok. 1900, les, porcelan (Villeroy Boch), 44 × 54 × 32,5 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-122. Slikarsko stojalo za slikanje v naravi, *3 kosi, les, kovina, v 132,5 cm v 152 cm, v 162,5 cm.*
- RS-123. Španska stena, *trodelna, les, tkanina, 141 × 145 cm.*
- RS-124. Omara, *knjižna, konec 19. stol., les, 186 × 110 × 46 cm.*
- RS-125. Tamburica, *vžgano: T. KOVAČIČ, d. 87,4 cm*
- RS-126. Risto Savin, 1907, *fotografija, fotograf Kulčar, 45,5 × 46,5 cm.*